

Cetatea Cavalerilor

Fondator Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 -ISSN-L 2734 - 6889

CODRU-I FRATE CU ROMÂNUL! - ÎN SLOVA MARILOR POEȚI DACOROMÂNI¹

Prof. dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

*„O, codri, codri, vă mișcați cu mine,
Munți mari de piatră, fiți-mi gânduri,
Purtați, stânci albe armiiile de cremenii,
Mergeți naintea mea... a regelui
Să văd apropiindu-se pământul,
Cu munții și cu codrii.
Și stând pe loc naintea Romei vechi!”
(M. Eminescu, Decebal, 1873, Berlin)*

Codrul – Patriarhul copacilor a fost prima CASĂ a omului edenic, a celui patriarhal, a familiei, primul altar și lăcaș de cult al omului religios, primul lăcaș de nuntă al mirilor lumești, prima Cetate naturală a tribului, prima ctitorie monahală, izvor nesecat pentru construcții, materie primă pentru facerea instrumentelor muzicale, lăcaș de naștere, de copilărie, de adolescență, de tinerețe, de bătrânețe, de odihnă celestă, terapie pentru toți, sălaș animalelor, cuib păsărilor, ocrotire pentru cei obidiți, refugiu pentru haiduci, scut de apărare pentru popor în vremuri tulburi, arsenal de luptă, Ateneu al cântecului în huceag de aluniiș, sălaș de luminiiș al DORULUI.

Codrul își are rădăcini ancestrale, biblice, precum Codrul Edenului cu celebrul Măr din Grădina Raiului, Ramura de măslin, renumitul Stejar din Mamvri, Măslinul Fecioarei Maria.

Codrul a venit într-o întâmpinare a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, în Opera Sa de Răscumpărare, de Jertfire pentru omenire, slobozind cu lacrimi de sânge lemnul Crucii.

Codrul a făcut bordeiul, plugul, lingura, strachina, cana, vatra, poarta, ușa, palatul, Arca lui Noe, arcul, roata, carul, Rugul aprins, nemistuit, agrăire a Duhului Sfânt, Lira lui Orfeu, Fluierul pelasg, Ieslea Nașterii divine, casa, castelul, naiul, suportul de Drapel, rama tabloului, rama fagurelui de miere, stupul, aula, catedrala, școala, biserica, Poarta Sărutului, Coloana Infinitului, poarta maramureșeană, schitul, troița, crucea, strana, icoana, iconostasul, catapeteasma, stâna, fântâna, staulul, prisaca, cetera, chilia, toaca, ciocănelele, scaunul, masa, barca, vâslele, jilțul, biroul, biblioteca, pendula, scrinul, sipetul, scutul, războiul de țesut, scara, butoiul, caleașca, plosca, hârtia, biblioteca, foisorul, cutia de șah și piesele, artistul, rapsodul, poetul, cugetarea, înțelepciunea, condeiul, cartea, toiagul, cârja etc.

Codrul monarho-patriarhal a dat naștere unor nemuritoare toponime, precum, Pădurea Neagră, Pădurea Verde-Fetea, Pădurea Craiului, Pădurea Dobrina, Pădurea de brazi-Eminescu,

¹ Gheorghe Constantin NISTOROIU, Brusturi, Neamț, martie-mai 2023

Pădurea Letea, Codrul Cosminului, Codrul Vlăsiei sau Codrul Răzăsoaiei în care mi-am așezat și eu casa...

Codrul a fost/este Nănașul multor familii de dacoromâni, care și-au lăsat renumele posterității, precum: Arbore, Brad, Codrea, Codreanu, Codrescu, Codrin, Codruț, Creangă, Frunzetti, Pădureanu, Stejerel etc.

Codrii albaștii..., Codrul de Aramă cu Pădurea lui de Argint, au fost lăcașuri sublime ale creației eminesciene, lirice, filosofice, profetice, care s-au răsfrânt pe lângă frumusețea spiritului tradiției milenare, în unduirea de basm a geniului valah, revărsat prinos în unda universalității.

Din împărăția Codrului verde, mari personalități dacoromâne, Voievozi de Țară, Voievozi de Litere-Poezie ori Vlădici de trăire mistică, și-au ales simbol al reprezentării lor în Sânul nației, ori al răsfrângerii lor întru surâsul ceresc, precum, faimosul Cedru al lui Decebal, Stejarul din Borzești al lui Ștefan cel Mare, Arțarul lui Mihai Viteazul, Gorunul lui Horea, Teiul lui Eminescu, Gorunul Părintelui Arsenie Boca, Paltinul lui Nicolae Labiș, Nucul lui Gruia haiducul, Gorunul Reginei Maria, Salcâmul Mariei Tănase, Castanul lui Andrei Ciurunga, Nucul lui Petre Țuțea, Stejarul Mareșalului Constantin Prezan, Salcia Părintelui Arsenie Papacioc, Stejarul scriitorului general-locotenent, dr. Grigore Stamate, Piersicul actorului Florin Piersic etc.

Codrul – Pădurea de Brazi a fost simbolul temerar al Generației de Aur a naționalismului creștin-ortodox, versificat în poeziile lui Ion Tolescu, Constantin-Aurel Dragodan, I. Zeana.

CE TE LEGENI CODRULE...

„- Ce te legeni, codrule,/ Fără ploaie, fără vînt,/ Cu crengile la pămînt?/ - De ce nu m-aș legăna,/ Dacă trece vremea mea!/ Ziua scade, noaptea crește/ Și frunzișul mi-l rărește./ Bate vîntul frunza-n dungă-/ Cîntăreții mi-i alungă;/ Bate vîntul dintr-o parte-/ Iarna-i ici, vara-i departe./ Și de ce să nu mă plec,/ Dacă păsările trec!/ Peste vîrf de rămurele/ Trec în stoluri rîndunele,/ Ducînd gîndurile mele/ Și norocul meu cu ele./ Și se duc pe rînd, pe rînd,/ Zarea lumii-ntunecînd,/ Și se duc ca clipele,/ Scuturînd aripile,/ Și mă lasă pustiit,/ Vestejit și amorțit/ Și cu doru-mi singurel,/ De mă-ngîn numai cu el!” 1883, Decembrie.

LA MIJLOC DE CODRU...

„La mijloc de codru des/ Toate păsările ies,/ Din huceag de aluniș,/ La voiosul luminiș,/ Luminiș de lîngă baltă,/ Care-n trestia înaltă/ Legănîndu-se din unde,/ În adîncu-i se pătrunde/ Și de lună și de soare/ Și de păsări călătoare,/ Și de lună și de stele/ Și de zbor de rîndunele/ Și de chipul dragei mele.” 1883, Decembrie. (M. Eminescu, Poezii, Editura Pentru Literatură, Buc. 1965)

PĂDUREA (Portret)

„Tu, Fagule gigantic, ținînd ca un șuvoi/ Să prinzi în brațe cerul ce-ți curge printre foi;/ Și tu, Mesteacăn gingaș, sculptat în alabastru,/ Cu frunza ploae verde stropită pe alabastru;/ Tu, Ulmule cu noduri, încins de curpeni sterpi,/ Grozavă-ncolăcire de vipere și șerpi,/ Și tu, Stejar de-o vîrstă cu adîncile proverbe/ Ce fluieri cînd furtuna în clocotu-i te fierbe;/ Tu, Părule ca norul rămas după ciclon/ La marginea cîmpiei proptit într-un pripon,/ Și tu, Molid în zale de cavaler statornic,/ Ce-ascuți vrăjit cînd sună departe corn de gornic;/ Tu, Salcie ce-nchipui mătăanii cuvioase/ Cu verdea elegie a crengilor pletoase,/ Tu, Plopule ce gînguri copilărește cînd/ Îți gîdilă o boare frunzișul tremurînd,/ Voi, fiecare-mi sînteți, pe rînd, cîte un simbol,/ Dintr-unu-ntr-altul gîndul, schimbat, se dă de gol;/ Făpturi îngemănate adîncului meu tainic,/ În chipurile voastre sînt eu, Nichifor Crainic.” (Nichifor Crainic, Șoim peste Prăpastie, Versuri inedite create în Temnițele Aiudului, Ed. Roza Vînturilor, București-1990)

CODRULE

„Codrule, nuntaș alabastru/ cu beteală de jugastru,/ codrule, nuntaș subțire,/ pururi tânăr, pururi mire...// Pe cine mi-i dus pribeag/ mîngîie-l, codrule drag,/ cu umbrișuri lungi de fag/ și cu frunză de omeag.// Deschide-i, în drum, izvoare,/ line ca o sărutare./ Pune-i mierle și vrabeți/ pe urcușul din tristeți/ și sfințește-l cu gorunii,/ sub odăjdiile lunii.// Cui e dor și cui iubește,/ poartă-i pașii-mpărătește./ Du-l în miez de alunișuri,/ să-l sărute luminișuri.// Să-l alinte, să-l sărute,/ cu

-2023 -ANUL IULIU MANIU !

Cetatea Cavalerilor

NR. 5(33) MAI 2023

frunzișuri, cu lăute,/ și trimite-i pui de ciute/ ca să-i lingă inima/ limpede ca lacrima,/ inima ca dragostea...// Pentru cel cu plâns și jale,/ mă rog mult Măriei-Tale,/ să-ți strângi iezerele-n cale/ cu sipeturi, cu opale.// Spune apelor să vină/ tristețea pe mâini să-i țină./ Să i-o legene, ușoare,/ pe moi brațe de răcoare.// Însă cui e drag de moarte,/ adu-i codrule, să-l poarte/ cerbi subțiri ca o nălucă,/ în rădvan să mi-l tot ducă.// În rădvan de fum și nuntă,/ care lunecă și cântă,/ peste vârfuri de jugastru/ în adâncul tău albastru, -/ Codrule, nuntaș albastru.” (Radu Ștefan Demetrescu Gyr, Balade, Ed. Lucman, București-2006)

STEJARI

„Poate-or fi fost arhangheli. Orice cracă/ un paloș care luminile despică./ Robiți din zbor, cu cerul încă-n chică,/ de veacuri cu osînda lor se-mpacă.// De veacuri aripi mari nu-și mai ridică/ nici pașii lor de flăcări nu mai pleacă,/ i săbiile, stinse-afar-din teacă,/sînt leagăn pentru sturz și rîndunică.// Supuși, primesc în scorburi și tăunii/ și șarpele cu pîndă pururi trează/ și tiflele, pe creștet, ale lunii...// Iar cînd securea cade și-i retează,/ bătrînii-arhangheli priponiți în funii/ cu brațe largi o binecuvintează.” (Radu Ștefan Demetrescu Gyr, Anotimpul Umbrelor, Ed. Vremea, București-1993)

PĂDUREA

„Nimica n-are ca pădurea mai multe farmece s-atragă,/ Un suflet ce iubește taina frunzișelor cu umbră dragă./ Și nicăieri nu poți mai bine de lumea-ntreagă să te pierzi,/ Decât pe-ngustele potece sub bolțile cu frunze verzi.// Frumos e muntele ce-nalță spre ceruri fruntea lui semeață,/ Frumos e câmpul ce se-ntinde ca și o mare de verdeață,/ Frumoasă, marea liniștită sau cu talazul răzvrătit,/ Însă nimica cu pădurea nu poate fi asemuit.// Ea n-are-n sânul ei castele, dar soarele când o izbește/ O populează cu fantasmе, și cântu-o face de vorbește,/ Ș-aci zărești palate-nalte, ș-aci, când ele se desfac,/ Ridică vocea orice frunză și-n om se schimbă-orice copac.// Și câte gânduri nu deșteaptă câte-un stejar mai vechi, ce știe/ A veacurilor dispărute povestea cea de bărbăție,/ El ce sub umbra lui bătrână s-adăpostească a putut/ Câte-un Mihai al țării noastre, trăit și mort necunoscut.// Pădure, cine nu iubește suava ta melancolie,/ Tu ce ridici spre ceruri brațe visându-ți dulcea poezie,/ Și care om venind în tine nu se pricepe înălțat,/ Cu rănilе în piept închise, cu doru-n suflet alinat?” (Alexandru Macedonski, Poema rondelurilor, Ed. Erc Press, București-2010)

ÎN PĂDURE

„Cum m-adîncește-n visuri lăuntruл tău feeric,/ Și cît îmi pari de sfîntă!...Tu mă uimești, pădure,/ Cînd pe sub bolți tăcute și pline de-ntuneric/ Las pașii să mă poarte și gîndul să mă fure.../ Cum m-adîncește-n visuri lăuntruл tău feeric!...// Cînd mă adormi de farmec, în pacea umbrei tale,/ Ce dulci vedenii tainic subt ochi mi se strecoară!.../ Se-ntorc morții din groapă și vremile din cale,/ Și iar mă simt copilul nebun de-dinioară,/ Cînd mă adormi de farmec, în pacea umbrei tale,// Căci peste-a mele chinuri uitarea se așterne./ Din vremi renvie basmul, și-mi torn palate iarăși/ Din aurul luminii ce printre crăngi se cerne.../ Veniți, crai din poveste, ne-om prinde iar tovarăși,/ Căci peste-a mele chinuri uitarea se așterne!” partea I-a (A. Vlahuță, Versuri și Proză, Ed. Eminescu, 1981)

PĂDUREA

„Pădure, tu, ce crești în lemn tăcerea,/ eternitatea ce-ai purtat pe lemn,/ pe lemnul tău crucificând durerea/ am încrustat cu inima un semn.// Și urcă-n ochii mei eternitatea/ când urcă-n frunze roua din pământ/ eu că privesc în el singurătatea/ din ochii celor care nu mai sânt.// Eu semnul Crucii-am încrustat pe-un trunchi/ și cad pădure-n fața ta-n genunchi/ la capul celor care nu mai sânt.// și lemnul tău l-mbrățișez și plâng/ cu frunzele cu care tu privești/ neconținut la slăvile cerești,/ pădure, tu, din satul Tâncăbești!” (Ion Tolescu, în Culegem din mormântul tău lumină, Ed. Imago, Sibiu, 1999)

PĂDUREA DE BRAZI

„Sînt bradul crescut în pădurea de brazi./ Mi-am prins rădăcinile-n stîncă de fier/ Și freamăt, gătit în beteală de-amiaz,/ Cu vîrfuл înalt legănat lîngă cer.// Suim către piscul de nimeni atins/ Și

vulturii-n vînt ni-s cununi milenare./ În mijlocul țării o horă-am întins,/ Rotindu-ne, falnici, veșmîntul în zale.// Dar oameni haini au venit și au frînt/ Pe cei mai aleși, cu izbiri de secure,/ Și-a plîns, sfișiată sub bice de vînt,/ Răpusă de jale, întreaga pădure.// Și-o secetă-adusă din vitrege zări,/ Ne-ncinse cu pale de foc, purpurii./ În nopți de catran luminam depărtări,/ Tăcuți mistuindu-ne torțele vii.// Sînt bradul rămas în măreață ruină,/ Cu cetina ruptă de vîntul fierbinte./ În rări sîngerez miresmată rășină,/ Solemn în cazania-mi fără cuvinte.// Răritele șiruri le-am strîns la o laltă/ Și cîntă din nou încercata pădure./ Iar cei ce-au căzut, din cenușe își saltă,/ Mai aprig, puietul pe stîncile dure.” (Constantin-Aurel Dragodan, Itinerare în lanțuri-poeme 1945-1964, Ed. Ramida, București, 1992)

ÎN CODRU

4 „Cînd rătăcind, bătrîne codru,/ Ajung la sînul tău de tată,/ La poarta împărăției tale/ Plec fruntea mea înfierbîntată.// Eu simt că-n lung șirag de lacrimi/ Se sfarm-al genei mele tremur,/ Și ca un făcător de rele/ La poarta ta eu mă cutremur.// Curat e duhul lumii tale,/ Căci Dumnezeu cel sfînt și mare/ Sub bolta ta înrourată/ Își ține mîndra sărbătoare./ Tu-l prăznuiești cu glas de clopot/ Și cu răsunset de chimvale/ Pe cel ce-atîtea înțelesuri/ Gătit-a strălucirii tale.// Amurgul înveșmîntă-n umbre/ Smerita frunzei frămîntare,/ Și pare tînguiosul freamăt/ Un glas cucernic de tropare.// Nu-i jalea pătimirii tale/ Tremurătoarea ta plînsoare,/ Ci-i cîntecul de-ngropăciune/ Al doinei noastre, care moare.// Departe s-a aprins un fulger,/ Lovind în creasta ta năpraznic,/ Și-n tot hotarul tău mînia/ Și-a început păgînul praznic.// E-al răzvrătirii noastre tunet,/ Și-n neagra ta cutremurare,/ Atîtea veacuri umilite/ Își gem strivita răzbuinare.// Iar dacă printre paltini luna/ Își frînge razele curate,/ Vărsînd sfiala ei gălbuie/ Pe frunzele înfiorate,/ În picătura de lumină,/ Din geana zorilor albastre,/ Eu văd cum tremură și-nvie/ Nădejdea visurilor noastre.// S-ar oțeli piticul suflet/ Atunci cînd mila ta,-mpărate,/ Mi-ar lumina o clipă taina/ Măririi tale-nfricoșate...// Pe strunele neputincioase/ S-ar zămisli cîntarea sfîntă,/ Dînd înțeles vieții mele,/ Și morții ferecîndu-i țîntă!”(Octavian Goga, Poezii, Ed. Tineretului, București-1967)

GORUNUL

„Nu-s trestie bătută de-orice vînt,/ Ci sunt gorun înalt, beat de azur;/ Nu mă aplec cu fruntea la pămînt,/ Ci neclintit restriștile le-ndur.// Setos de înălțimi și de lăstuni,/ Coroana verde mi-o rotesc în larg/ Și chiar cînd se dezlănțuie furtuni,/ De pieptul meu vîrtos și lat se sparg.// Cu creștetul sub fulgere și nori/ Ce-aleargă bubuind asupra mea,/ Adulmec luminișul altor zori,/ Încrezător în tutelara-mi stea.// Adeseori din lupte ies schilod/ Și sînger calm precum un cavaler,/ Dar fruntea nu mi-o prihănesc în glod/ Și rările mi le pansez cu cer.// Înfipt în glia țării și-n trecut,/ Înfrunt semeț și viscole și ploi,/ Cu fruntea sus, cu pieptul desfăcut/ Și chiar cînd cad, mă frîng, dar nu mă-ndoi.// Că-s binecuvîntat de Cel de Sus/ Și știu că împlinindu-mi rostul bun,/ Așa, ca răsăritul din apus,/ Din ghinda mea va crește alt gorun.” (Ionel Zeana, Golgota Românească-Poeme, Soc. Cult. Lamura, București-1995)

ÎN PĂDUREA EMINESCU

„În pădurea Eminescu/ Sunt lumini, desişuri, umbre,/ Fulgerări de vise, șoapte,/ Dulci poeni și gânduri sumbre.// Nu-s de-a valma, răsturnate,/ Toate câte-n om se-adună,/ În pădurea Eminescu/ Bate vînt, este furtună.// E mai mîndră între toate/ Doina – tînguie pe-n plai,/ În pădurea Eminescu/ Vii să ceri, și vii să dai.// Strașnic plîng sfinte izvoare,/ Cunoscîndu-le-nțelesul,/ Și te naști cînd visul moare/ În pădurea Eminescu”. 15.Dec. 1982. (Aurel Pentelescu, Ziua Lupului Singuratic, Ed. Craiova-2009)

Fiecare mare poet a surprins în slovele sale, artistic măiestrite, sublimul creștii divine, care s-a întrupat frumuseții Omului religios, armoniei națiunii din sânul binecuvîntat al Neamului dacoromân, cînd toate elementele Naturii, râul, ramul..., coslujeau numai monarhului Om-Stăpân de Moșie, care le ocrotea, ca un Părinte iubitor, de năvălirile rele, aducînd împreună slavă Mîntuitorului Hristos și Maicii Sale, Crăiasa Maria Vlaherna Carpatina.

Dar, Astăzi, ce ne vom face frățioare?!

Că nu mai avem Codru, Pădure, Poezie, Onoare,

ci doar trădători, vânzători, iude...dar și topoare !

CODRU-I FRATE CU ROMÂNUL ! - ÎN SLOVA MARILOR POEȚI DACOROMÂNI (II)

*„Zadarnic strigă după ajutor
Din mii de frunze tinere pădurea.
-Atunci abia se va opri securea,
când se va frânge coada de topor.”*
(Andrei Ciurunga)

5

Simfonia Omului creștin cu Natura, a ortodoxului valah este o armonie firească încrustată de Atotcreator genei religioase a Făpturii Sale, întrupată întru verdele pământ și albastru cer. Cine rămâne în comuniune cu Dumnezeu, cu Cuvântul, cu Sublimul, cu Viața, cu Lumina, cu Adevărul, cu Veșnicia, cu Dragostea, cu Crucea, rămâne în armonie cu Natura, cu graiul, cu frumosul, cu existența, cu strălucirea, cu libertatea, cu nemurirea, cu iubirea, cu Învierea!

În afara lui Dumnezeu, căsăpim natura pentru a ne afla în treabă, chipurile pentru a ne lămuri soarta, destinul, rostul pe lume, dar ne încâlcim atât de rău, atât de tare încât facem loc permanent răului în noi, care ne subjugă, ne înrobește, ne urâțește, ne risipește, ne nimicește.

„Înțeleg prin destin, grăia profetic Sfântul, „necanonizat” de Sinodul B.O.R. care încă mai așteaptă „lămuriri”, Arsenie Boca, rosturile pe care le-a ascuns Dumnezeu în viața fiecărui om și pe care omul trebuie să le desfășoare la rândul-i între oameni. În fiecare ins e zidită o intenție a lui Dumnezeu care, prin om, trebuie să devină o creație...”

Cum să nu răspunzi la ce ți-a dat Dumnezeu? Și cum să nu răspunzi dacă n-ai făcut ce ți s-a dat să faci?... El ne trimite câte o răstignire în fiecare zi, câte o săptămână a patimilor, câte o viață de cruce, iar noi, în nepriceperea noastră, neștiind căile lui Dumnezeu, ne rugăm mai cu foc să ne scape de cruce. Iisus n-a făcut așa, nici noi să nu facem!” (Soartă mașteră sau tănuită katharsis?, în Aspazia Oțel Petrescu, IN MEMORIAM SPICE, Ed. Elisavaras, București-2008,p167)

Luceafărul nostru Mihail Eminescu, și-a făcut sălaș spiritual în sânul Codrului frate, în sânul Codrului Părinte, acolo unde s-au urzit legendele Neamului, acolo unde asemeni lumii de Sus, totul cântă, totul sună, totul răsună, totul este armonie, frumusețe, simplitate, har și bucurie!

POVESTEA CODRULUI

„Împărat slăvit e codrul,/ Neamuri mii îi cresc sub poale,/ Toate înflorind din mila/ Codrului Măriei-Sale.// Lună, Soare și Luceferi/ El le poartă-n a lui herb./ Împrejuru-i are dame/ Și curteni din neamul Cerb.// Crainici, iepurii cei rezezi/ Purtători îi sunt de vești,/ Filomele-i țin orchestrul/ Și izvoare spun povești.// Peste flori, ce cresc în umbră,/ Lîngă ape pe poteci,/ Vezi bejenii de albine,/ Armii grele de furnici...// Hai și noi la craiul, dragă,/ Și să fim din nou copii,/ Ca norocul și iubirea/ Să ne pară jucării.// Mi-a părea cum că natura/ Toată mintea ei și-a pus,/ Decît orișice păpușă/ Să te faci mai presus:// Amîndoi vom merge-n lume/ Rătăciți și singurei,/ Ne-om culca lîngă izvorul/ Ce răsare sub un tei:// Adormi-vom, troieni-va/ Teiul floarea-i peste noi,/ Și prin somn auzi-vom bucium/ De la stînele de oi.// Mai aproape, mai aproape/ Noi ne-om strînge piept la piept.../ O, auzi cum cheam-acuma/ Craiul sfatu-i înțelept!// Peste albele izvoare/ Luna bate printre ramuri,/ Împrejuru-ne s-adună/ Ale Curții mîndre neamuri:// Caii mării, albi ca spuma,/ Bouri nalți cu steme-n frunte,/ Cerbi cu coarne rămuroase,/ Ciute sprintene de munte - // Și pe teiul nostru-ntreabă:/ Cine suntem, stau la sfaturi./ Iară gazda noastră zice,/ Dîndu-și ramurile-n laturi:// - O, priviți-i cum visează/ Visul codrului de fagi!/ Amîndoi ca-ntr-o poveste/ Ei își sunt așa de dragi!” 1 Martie 1878. (M. Eminescu, Poezii, Editura Pentru Literatură, București-1965)

Radu Gyr-geniu liricii înlăcrimate și-a precupețit, între oboseala călăilor torturii și licărul de viață, și un strop de surâs în refugiul său spiritual, binecuvântat și dăruit de leagănul Pădurii.

PĂDURE

„Grăi un paltin: leagăn m-aș vrea s-adorm un prunc./ Un carpen: jug m-aș face pe greabănul de junc./ Eu, ghioagă – zise cornul – cumplită și temută./ Și eu - șopti molidul – o galeșă lăută.// Rosti stejarul: vrea-m-aș copac întotdeauna,/ să țin în brațe raiul și pe genunchi furtuna,/ iar când prăpădul bardei pădurea mi-o colindă,/ s-o fac la loc să crească din stele și din ghindă.” 27. Sept. 1969. (Radu Gyr, Ultimele Poeme, Ed. Vremea, București-1994)

Monahia Teodosia (Zorica) Lațcu – o rândunică a liricii sublime s-a înălțat înspre piscurile azurului mistic urcând pe rămurica extazului celest întru ipostaza unei ciocârlii monahale.

RĂMURICA

„Gânditu-te-ai la ramura-ncărcată/ De chiciură din zilele geroase?/ O-ndoaie crivățul, și tot mai groase,/ O-nvăluie flori mari și moi de vată.// Sub viscol, ea așteaptă. Doar o dată/ Avea-va iar podoabă luminoasă/ Căci vine primăvara, și voioasă,/ În dulci miresme fi-va îmbrăcată.// - Și uite-n casa simplă de la țară/- Așa creștea Măicuța noastră mică/- Și aștepta o altă Primăvară,// Să-mbrace-n floare dulcea rămurică/ Și-n frunza ei cea fragedă și rară/ Să-și facă moale cuib, o rândunică.”(Monahia Teodosia (Zorica) Lațcu, Ție, Doamne, îți voi cânta, Doxologia, Iași, 2013)

Aurelian Benteoiu și-a țesut durerea trupului în spațiul carceral, în ițele cuvintelor tăcerii, cicatrizând rănilor psihice cu mângâierile spirituale ale poeziei – taina luminilor Iubirii divine.

PLOPUL

„Ca sufletul atins de suferință/ La orice freamăt frunza ta tresare,/ Iar creștetu-ți râvnește către soare/ Așa cum cată-n slavă o credință.// Cu sfredelile de gânduri temerare/ Îmi răscolește șubreda ființă/ Și ne-ncetata ta înfiorare,/ Și pururea-ți spre-nalturi năzuință.// O, zvelt avânt, sorbind setos lumina,/ Îndemn mi-ai fi, de luptă spre mai bine,/ În zbuțumata vieții încleștare,// Dar cum te-nfinge-n humă rădăcina,/ Văd tragedia omului din tine,/ Și-ndemnul mi se frânge-n resemnare.”(Aurelian Benteoiu, Zări și Zodii *Poezii din Închisoare, Academia Civică, 2001)

Ion Pillat s-a revărsat ca o cascadă, săpând în stâncă valurile liricii sale, care învăluie zenitul și din nimbul lui și-a netezit străfunduri de timp pe care și-a urzit numele și vibrația renumelui.

PLOPUL

„Născut din țarină spre cer se-avîntă/ Ca un izvor de ramuri și de foi.../ Și doru-l mîină, norilor, spre voi,/ Dar lutul rădăcina-i înmormîntă.// Vioară e - și-n vîntul serii cîntă./ Ce suflet plînge în buștean greoi?/ Ce gînd de aur pierde prin noroi,/ Căzîndu-i frunza, aripa lui frîntă?// Cînd va suna a Morții grea secure,/ Atuncea doar, din lemnul de pădure,/ Din flăcări fumul alb o să învie.// Plutind senin pe-al cerurilor larg.../ Sunt, Doamne, plopul cel legat de glie/ Întins spre infinit ca un catarg.” (Ion Pillat, Pe Argeș în Sus, Ed. Minerva, București-1984)

George Topârceanu sub bagheta pădurii verzi carpatine și-a unduit nepieritoarea legănare de cer, acolo unde orizontul se deschide apelor albastre, planoarelor joviale, sublime de albatroși.

ÎN PĂDURE

„Frumoasă ești, pădurea mea,/ Cînd umbra-i încă rară/ Și printre crengi adie-abia/ Un vînt de primăvară...// Cînd de sub frunze moarte ies/ În umbră vioarele,/ Iar eu străbat huzeagul des/ Cu gîndurile mele...// Cînd strălucesc sub rouă grea,/ Cărări de soare pline,/ Frumoasă ești, pădurea mea,/ Și singură ca mine...” (G. Topârceanu, Poezii, Cartea Românească, Buc. 1987)

Ioan Alexandru, coborâtor din stirpea ardelenilor care nu s-au plecat în fața asupritorilor, care au răspuns cu fruntea sus năvălitorilor mereu avari, care au luptat dârz și demn în vremuri hărăzite

încercărilor. El s-a înveșmântat cu puritățile neprihănite din arealul sacru al satului și cu sabia cuvântului a încrustat memoria marilor înaintași, dar și a celor anonimi.

BRADUL MEU

„Rodnicia bradului nu-i la pământ/ Crengile din vârf sînt încărcate/ Să auzi cînd șuieră în vînt/
Cîte vămi în urmă-au fost lăsate.// Nu în pulbere ești mai bogat/ Rodnicia-ncepe între stele/ Pe
pământ în taină s-a-ntrupat/ Slava strecurată printre ele.// Pe cît crești și-ntr-una te frămînți/ Pe atît
mai limpede transpare/ Că de mirul picurat pe frunți/ S-a trezit pustia-n sărbătoare.” (Ioan
Alexandru, Pământ transfigurat, Ed. Minerva, București-1982)

Aron Cotruș a înmănușiat în Corola sa lirică, privirea expresionistă a slovei sub autoritatea
discursivă a semnificației, armonizându-le arhitecturii poetice cotrușiene de neegalat în arta sa.

BRADUL

„De pe-al vieții tale nestatornic prund,/ privește-l sus,/ pe pieptul măcinat al celui sterp abis
fără de fund!...// Privește-l dus,/ suflete-ndărătnic, lacom, nesupus!.../ s-ajungi până la el,/ să-i fii la
fel,/ îți trebuie plămâni de vultur și genunchi de-oțel...// Se-nalță zvelt, superb și singuratic.../ stîncă-
mamă îl întinde parcă-n palma-i peste-abis, cucernic,/ să-l învețe cu nevoile,/ să-l boteze-n voie
ploile,/ să-l crească vînturile-n războirea lor: atotputernic...// Își sughe seva dârz din stîncă rece și
săracă,/ prin toate cetinile raze de-aur soarbe.../ s-a învățat să lupte cu pământul și cu cerul și să
tacă.../ Flămînd înfige-n piatra biruită rădăcini de fer/ și-așa frumos și-așa stingher/ pare-un vrăjit,
primăvărat gînd al stîncii oarbe/ rătăcit între prăpastie și cer...” (Aron Cotruș, Opere, Acad.
Română, Fund. Națională pentru Știință și Artă Inst. de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”,
București-2002)

Radu Cârneli și-a primenit spiritul locului cu cântecul susurului limpede, patetic și estetic,
urcînd pe culmile artei majore într-o viguroasă limbă „dulce”, cu un puternic colorit suav.

PĂDURE

„Te-am desenat cu haru-mi viața toată/ în rîvna caldă a iubirii pure/ tu, Doamna mea, Pădure
prea-curată/ ferindu-te de foc și de secure/ te-am desenat cu haru-mi viața toată...//...Ce aer fraged!
Gîndul va să poată/ s-alunge vraja cețurilor sure?/ te-atacă hoți, ci sevele-ți înoată/ te-ocrotind ca
proaspete armure-/ ce aer fraged! Gîndul o să poată?...// În vîrf de veac și de mileniu, iată/ de răi te
apăr, nimeni să nu fure/ din slava ta, iar fruntea-ți nepătată/ spre înălțimi de ceruri să murmure:/ în
vîrf de veac și de mileniu, iată...” (Radu Cârneli, Poeme, Ed. Biodova, București-2001)

Vasile Alecsandri, marele bard al gîntei totdeauna dacice și-a sculptat în vers privirea naturii,
terapia și simbolurile ei, care o fac suzerană pe acest pământ suveran al autohtonismului valah.

BRADUL

„Sus pe culme bradul verde/ Sub zăpada albicioasă/ Pintre negură se perde/ Ca o fantomă
geroasă, // Și privește cu-ntristare/ Cum se primblă prin răstoace/ Iarna pe un urs călare,/ Iarna cu
șapte cojoace.// El se scutură și zice:/ „În zadar, tu, vrăjitoare,/ Aduci viforul pa-aice,/ Aduci zile fără
soare.// În zadar îngheți pământul,/ Ucizi florile și stupii/ Și trimiți moartea cu vîntul/ Și trimiți
foamea cu lupii.// În zadar a ta suflare/ Apa-n râuri o încheagă,/ Șterge urma pe cărare/ Și de mine
țurțuri leagă.// În zadar aduci cu tine/ Corbul negru și prădalnic,/ Și din codrii cu jivine/ Faci să iasă
urlat jalnic.// În zadar, urgie crudă,/ Lungești nopte-ntunecoasă/ Și, rîzînd de-a lumii trudă,/ Scurtezi
ziua luminoasă.// În zadar îmi pui povară/ De zăpadă și de gheață./ Fie iarnă, fie vară,/ Eu
păstrez a mea verdeață!” (Vasile Alecsandri, Doine, Pasteluri, Lăcrămioare, Ed. Erc Press, București-
2009)

Vasile Voiculescu, doctorul „fără de arginți”, podoaba faimoasă a ținutei militare, poetul de aur, sacerdotul trăirilor sihastre, au conturat Icoana creștinului ortodox, aura poetului serafic și chipul unui scriitor de primă importanță pentru înțelegerea literaturii dacoromâne moderne.

PĂDUREA

„Pădurea-n primăvară-i o frescă luminoasă./ Cu cerul plin de pete, subțire și-aburit,/ Acum întâi schițată de-o pensulă sfioasă,/ Mijind, neisprăvită, pe-un fond nedeslușit.// Dar vara e un triptic: poeni, copaci, izvoare.../ O pânză măiestrită din pastă-mbelșugată,/ Trăind, fremătătoare, în rama ei de soare,/ Cu mase mari de umbră, ce strălucesc deodată.// În toamna caldă, plină de șopot și ecouri,/ Pe vale mărginită de ape ca de-un tiv,/ Pădurea-și desfășoară bogatele-i panouri/ Cu galbene alaiuri în stil decorativ.// Apoi, târziu, în iarna, cu ramuri înghețate/ Pădurea se preschimbă în friză de zăpadă,/ Sculptată-n alba piatră a zărilor crispate,/ Pe-un strâmt frontal de ceruri ce parcă stau să cadă.// O frescă luminoasă și dulce-n primăvară,/ Un mare triptic vara și toamna un panou,/ În friză de zăpadă schimbată iarna iară,/ Pădurea e deapururi același – alt tablou.” (V. Voiculescu, Poezii, Fund. Regală pentru Literatură și Artă, București-1944)

Dimitrie Anghel și-a conturat din fragedă copilărie visul realizării artei scriitoricești, cu prioritate cea a ramurei poetice de mai târziu, sub ascuțitul tăios al temperamentului hamletian. „Croît din stofa prinților melancolici care atunci când se hotărăsc să treacă la acțiune provoacă tragedii.” (Georgeta Horodincă, Postfață, la D. Anghel, Poezii și Proză, Minerva, 1972)

BALUL POMILOR

„Cu legănări abia simțite și ritmice, încet-încet,/ Pe pajiștea din fața casei, caișii, zarzării și prunii,/ Înveșmîntați în haine albe se clatină în fața lumii,/ Stînd gata parcă să înceapă un pas ușor de menuet.// Se cată ram cu ram, se-nclină, și-n urmă iarăși vin la loc,/ Cochetării și grații albe, și roze gesturi, dulci arome,/ Împrăstie în aer, danțul acesta ritmic de fantome,/ Ce-așteaptă de un an de zile minuta asta de noroc.// Ce e de spumă, sus pe ramuri, se face jos de catifea,/ Și astfel umbrele căzute pe pajiști par mantii grele/ Zvîrlite de dănuitorii ce au rămas numa-n dantele,/ În parcul legendar în care s-a prefăcut grădina mea.// Pe gura scorburilor vîntul plecat a deșteptat un cînt,/ Și-nvoalte mîneci horborate se-ntind ușoare să salute/ Preludiul acestei stinse și dulci orchestre nevăzute,/ Și-apoi cu reverențe pomii s-au înclinat pîn, la pămînt.// Ghirlânzi de flori îi leagă-n treacăt și-un arc sub fiecare ram/ Coboară pe pămînt din ceruri, venind cu candelile aprinse/ Să facă și mai albă noaptea acestui alb epitalam.// Așa-s în clipa asta toate, dar mîine albi cavaleri,/ Despodobiți de-atîtea grații, ce le-mprumută luciul lunii/ Vor deveni ce-au fost de-a pururi: caișii, zarzării și prunii,/ Banalii pomi din fața casei, ce-i știu de-atîtea primăveri.” (D. Anghel, Poezii și Proză, Ed. Minerva, București, 1972)

Ion Golea de la Fetea – Luptătorul și Poetul martir al Pădurii verzi – Fetea, provoca o vioișie cristalină și tumultoasă care țâșnea din el, ca dintr-un temerar și pururea izvor de munte. Nu cunoștea senzația primejdiei, iar când se ivea și se ivea des, o întâmpina ca pe un alai de nuntă.

CODRILOR, CODRILOR MEI

„Codrilor, codrilor mei,/ căpușiți cu cînt de mierle,/ îmi sunteți dragi, lanț de mărgele,/ oglindiți în clarul apei.// Vă tivește albul soare/ cu lasso-uri de argint,/ puzderii de mărgărint,/ cern în voi privighetoare.// Frunza voastră-n taina serii/ îmi șoptește-n mii de feluri,/ cum se simte fruntea-n ceruri/ ridicată din mizerii.// De-aceea-mi placi nespus/ codru sfânt și-n tot statornic:/ tu mă lași mereu datornic/ căci mereu urci tot mai sus!” (Ion Golea de la Fetea, De vorbă cu Neamul-Versuri, Colecția „Omul nou”, Brașov-2003)

Robert Cahuleanu – Andrei Ciurunga, Voievodul liric al Basarabiei și marele Poet al Crucii, și-a smălțuit lamura Neamului său binecuvîntat în lutul sacru, modelat și ars al veacurilor de prigoniri și legende, așezându-se în Patrimoniul spiritual ca poet creștin prin excelență.

CASTANII

„Povestea noastră o mai ține minte/ același simplu și naiv castan/ ce-o risipește-n fiecare an/
când i se-ncurcă vântul prin cuvinte.// Iubită veche, cu zulufi ca banii/ din visteria darnicului mai,
adună-ți toamna ca pe-un șal - și hai/ să ne-ntâlnim, departe, cu castanii.” (Andrei Ciurunga, Versuri
pentru Ina (consoarta sa), Ed. Sagittarius, București-1996)

Virgil Mateiaș a trăit poezia religioasă ca pe propria persoană, ca pe o oficiere cultă, în care se
reflectă Aura Neamului, ca expresie, autoritate, sacralitate, continuitate, profetie și dăinuire.

POVESTEA PIERSICULUI

„Aveam și eu ca voi odinioră/ Livezi și lanuri, câte nu mai știi,/ Am mai crescut sub streășină-n
ogradă/ Un pom ciudat, plăpând și sângeriu.// Mi l-am hrănit cu visuri și credințe/ Ferindu-mi-l de
grindină și vânt,/ Am socotit c-aveam aceeași soartă/ De când am pus un sâmbure-n pământ.// La
vremea lui, s-a-mpovărat de roadă,/ Că mă temeam să nu să rupă, zău,/ Îi mai curgea și sângele prin
ramuri/ Și le-am proptit cu tot norocul meu.// Mi l-au pârât c-ademenește Cerul/ Și-i parfumează
plaiurile lui,/ C-a ispitit cu gustul său pământul/ Și-și pleacă fruntea în fața orișicui.// Au tăbărât, mi
l-au bătut cu pietre/ Și piersicile sparte atîrnau/ Ca amfore creștine cu miresme/ În care stropi din
ochii mei curgeau.// S-au prăpădit încet livezi și lanuri/ Că m-am legat de piersic prea vîrtos;/ Mi-e
inima o piersică strivită/ Din care curge mustul lui Hristos.// Cocorii amintirilor mă cheamă/ Departe
în trecutul fumuriu,/ Mi-apare-n ochi frumos ca-ntâia oară/ Amicul meu plăpând și sângeriu.// S-au
risipit pe prispa vremii anii/ Ca-n poala toamnei frunzele de nuc/ Să-ngrop din nou cel sâmbure-n
ogradă/ Flămând și rupt aș vrea să mă mai duc.” 18 Oct. 1962, Aiud, celula 6 izolare. (Virgil Mateiaș,
Drumețule, oprește-te și vezi..., Ed. Eminescu, București-1999)

George Cosbuc, „suflet în sufletul neamului ”său, membru al Academiei Române, cu peste 20 de
volume de versuri și proză publicate antum, cu alte zece volume de traduceri, este dovada
incontestabilă a geniului creator al neamului său, iar opera-i scrisă cu filială dragoste pentru tot ce-i
curat și românesc s-a adăugat patrimoniului cultural național. Pe lângă activitatea literară și
publicistică, George Coșbuc a desfășurat o susținută activitate de luminare a țaranului român,
preocupat de a pune în lumină sufletul acestuia credincios și evlavios, darnic și harnic.

POMUL CRĂCIUNULUI

„Tu n-ai văzut pădurea, copile drag al meu,/ Pădurea iarna doarme, c-așa vrea Dumnezeu./ Și
numai câte-un viscol o bate uneori,/ Ea plânge atunci cu hohot, cuprinsă de fiori./ Și tace-apoi și-
adoarme, când viscoalele pier,/ În noaptea asta însă, vin îngerii din cer./ Și zboara-ncet de-alungul
pădurilor de brad,/ Și cântă-ncet; și mere și flori din sân le cad./ Iar florile s-anină de ramuri până
jos/ Și-i cântec și lumină și-așa e de frumos!/ Iar brazii se deșteaptă, se miră asta ce-i,/ Se bucură și
cântă ca îngerii și ei./ Tu n-ai văzut pădurea, copile drag al meu,/ Dar uite ce-ți trimite dintr-însa
Dumnezeu./ Un înger rupse-o creangă din brazii cu făclii,/ Așa cum au găsit-o, cu flori și jucării./
Departe într-un staul e-n fața-acum Isus,/ Și îngerii, o, câte și câte i-au adus./ Dar el e bun și-mparte la
toți câți îl iubesc,/ Tu vino, și te-nchină, zi: „Doamne-ți mulțumesc”. (Pomul Craciunului, George
Coșbuc- Antologia Poeziei religioase...)

Grigore Alexandrescu pogoară de pe culmile de turcoaz ale azurului de veac al optsprezecelea
pe aripile rubinii ale Zorilor celui următor, conferind poeziei aura ei cultă, pentru a dărui lirismului
valah o meritorie strălucire și o înălțime serafică de cugetare.

PĂDUREA și Toporul

„Într-o pădure veche, în ce loc nu ne pasă,/ Un țăran se duse să-și ia lemne de casă./ Trebuie să
știți, însă, și pociu să dau dovadă,/ Că pe vremea aceea toporul n-avea coadă.// Astfel se încep toate:
vremea desăvârșește/ Orice inventă omul, orice spiritul naște.// Așa țăranul nostru numai cu feru-n
mână,/ Începu să slujească pădurea cea bătrână./ Tufani, paltini, ghindari se îngroziră foarte: „Tristă
veste, prieteni, să ne gătim de moarte”,/ Începură să zică: „toporul e aproape!”/ „În fundul unei sobe
țaranu-o să ne-ngroape!”/ - „E vreunul d-ai noștri cu el ca să-i ajute?”/ Zise un stejar mare ce avea ani
trei sute,/ Și care era singur, ceva mai la o parte.// - „Nu!” - „Așa fiți pe pace: astă dat-avem parte:/

-2023 -ANUL IULIU MANIU !

NR. 5(33) MAI 2023

Cetatea Cavalerilor

„Toporul și țăranul” alt n-o să izbutească,/ „Decât să ostenească”./ Stejaru-avu dreptate:/ După multă silință, cercări îndelungate,/ Dând în dreapta și-n stânga, cu puțină sporire,/ Țăranul se întoarse fără de izbutire./ Dar când avu toporul o coadă de lemn tare,/ Puteți judeca singuri ce tristă întâmplare./ Istoria aceasta, de-o fi adevărată,/ Îmi pare că arată/ Că în fieși-ce țară/ Cele mai multe rele nu vin de pe afară,/ Nu le aduc streinii, ci ni le face toate/ Un pământean d-ai noștri, o rudă sau un frate. 1842. (Grigore Alexandrescu, Poezii și Proză, Cugetarea – Georgescu Delafras)

Răul cel mare l-au înfăptuit cozile de topor vremelnice aflate la putere care s-au făcut că nu aud vaietul de jale al codrilor noștri secezați de drijbele intereselor meschine.

Prea puțini au fost cei care au arătat că le pasă și i-am lăsat mult prea singuri în bătălia cu hidra intereselor străine.

Darul lui Dumnezeu, privind PATRIA Fecioarei MARIA, din stirpea nobil-spirituală a Esenienilor – sacerdoții Religiei Albe - Zamolxiene precreștine, este Altarul străbun în care se oficiază permanent spiritualitatea geto-daco-română, în tinda unei frumuseți unice, neasemuite, așa cum ne-o descrie marele Poet al Neamului, Octavian Goga.

„Un trup imens, avînd Carpații coloană vertebrală și respirînd la Marea Albastră, spre care se îndrumă fluviile toate ce străbat ambele flancuri, România ne arată o varietate de peisaj de-o bogăție cu totul particulară. Munții cu masivele împădurite și cu crestele de piatră vineție, fără a avea înălțimea Alpilor, sînt de o severă măreție în aspectul lor. Fie în Bucovina, fie în Făgăraș, pe fruntea Ceahlăului sau pe coamele de stîncă ale Bucegilor, ca și în alte colțuri de țară, acești munți exprimă sălbăticia tragică a naturii, cu o vigoare neobișnuită, reamintind lanțul prăpăstios deasupra fiordurilor norvegiene. Pădurile care îmbracă coastele piezișe cu adîncimile lor umede, neatînse de secure, desigurile de brazi răsturnați de trăsnet, izvoarele care țîșnesc de sub lespezile de piatră, toate aceste priveliști îți dau un sentiment de intimitate ancestrală a naturii.” (Octavian Goga, Precursorii, Ed. Minerva, București-1989)

